

**เกณฑ์มาตรฐานผู้สำเร็จหลักสูตรการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้าน
เพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญ
ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาปริทันตวิทยา
ราชวิทยาลัยทันตแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย**

เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาปริทันตวิทยาทันตแพทย์ประจำบ้านต้องมีความเป็นวิชาชีพ (professionalism) และมีความรู้ความสามารถและความชำนาญทางวิชาชีพ (professional competencies and proficiencies) ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นวิชาชีพ (Professionalism)

1.1 ด้านคุณธรรม จรรยาบรรณทางวิชาชีพ

- 1.1.1 ปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม
- 1.1.2 ปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบ ตลอดจนผดุงเกียรติแห่งวิชาชีพ
- 1.1.3 ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ
- 1.1.4 ตระหนักถึงประโยชน์และสิทธิของผู้ป่วยเป็นสำคัญ และดำเนินการดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างมีมาตรฐานถูกต้องตามหลักวิชาการ และด้วยจิตใจความเป็นมนุษย์
- 1.1.5 ตระหนักถึงข้อจำกัด และระดับสมรรถนะของตน รวมทั้งพิจารณาปรึกษาและ/หรือส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม
- 1.1.6 ตระหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรวิชาชีพ

1.2 ด้านทักษะการสื่อสาร

- 1.2.1 ชักถาม พุดคุย อธิบาย หรืออภิปรายกับผู้ป่วยอย่างเหมาะสมเพื่อนำไปสู่การดูแลที่สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ป่วย รวมถึงสอดคล้องกับหลักวิชาการ
- 1.2.2 สื่อสาร ปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ผู้ร่วมงาน และสาธารณชนอย่างเหมาะสม ด้วยความสุภาพ นุ่มนวล และให้เกียรติ
- 1.2.3 ถ่ายทอดความรู้และทักษะในสาขาปริทันตวิทยาแก่บุคลากรในวิชาชีพ และ/หรือสาธารณชนตามความเหมาะสม

1.3 ด้านทักษะทางปัญญา

- 1.3.1 ตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดำเนินการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพในการดูแลผู้ป่วย
- 1.3.2 สืบค้น ประเมิน วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และนำไปประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสม

- 1.3.3 รวบรวมและประเมินข้อมูลทางวิชาการ นำเสนอข้อมูลด้วยการเขียน และ/หรือ ด้วยวาจา รวมทั้งอภิปรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.3.4 พัฒนาองค์ความรู้ด้วยการศึกษา ค้นคว้า หรือ วิจัย ให้เท่าทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีในสาขาปริทันตวิทยา หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- 1.3.5 รายงานผลการวิจัยด้วยการนำเสนอด้วยวาจาในที่ประชุม หรือด้วยการเขียนรายงานเพื่อการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ
- 1.4 ทักษะด้านการบริหารจัดการ
 - 1.4.1 ทำงานเป็นที่ร่วมกับบุคลากรทางสุขภาพในการดูแลผู้ป่วยและพัฒนาองค์กร
 - 1.4.2 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบจัดการข้อมูลในการดูแลผู้ป่วย จัดระบบปฏิบัติงาน ตลอดจนงานพัฒนาวิชาชีพ
 - 1.4.3 จัดระบบการดูแลรักษาผู้ป่วย การทำงานของทันตบุคลากร ตลอดจนสถานที่ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัย ปราศจากการติดเชื้อและแพร่กระจายเชื้อ
 - 1.4.4 จัดระบบบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความรู้ความสามารถและความชำนาญทางวิชาชีพ

- 2.1 มีความชำนาญ (Proficiency) ในการ
 - 2.1.1 วินิจฉัยโรคปริทันต์ โดยอาศัยข้อมูลจากการซักประวัติ ตรวจทางคลินิก การแปลภาพรังสี
 - 2.1.2 ให้การพยากรณ์โรคปริทันต์ในสถานะโดยรวม และพยากรณ์โรคของฟันแต่ละซี่
 - 2.1.3 วางแผนการรักษาโรคปริทันต์โดยการจัดลำดับขั้นตอนของการรักษาตามความจำเป็น และความเหมาะสมที่ผู้ป่วยแต่ละคนควรจะได้รับ
 - 2.1.4 จัดการผู้ป่วยที่มีโรคทางระบบก่อนการรักษาทางปริทันต์อย่างเหมาะสม
 - 2.1.5 จัดการผู้ป่วยที่มีภาวะดุกเงินทางปริทันต์
 - 2.1.6 รักษาโรคปริทันต์ขั้นแรก (initial/hygienic phase) โดย
 - 2.1.6.1 ควบคุมอนามัยช่องปาก
 - 2.1.6.2 ชูดหินน้ำลายและเกลารากฟัน
 - 2.1.6.3 บำบัดปัญหาการสบฟัน (occlusal therapy)
 - 2.1.6.4 กำจัดปัจจัยส่งเสริม (contributing factors) การเกิดโรคปริทันต์
 - 2.1.6.5 เข้าเฝือกฟัน (splinting)
 - 2.1.6.6 ใช้ยาปฏิชีวนะ (antibiotic) และสารระงับเชื้อ (antiseptic) ในการรักษาโรคปริทันต์
 - 2.1.7 ประเมินการตอบสนองของเนื้อเยื่อปริทันต์ต่อการรักษาโรคปริทันต์ขั้นแรก และวางแผนการรักษาในขั้นศัลยกรรม (surgical phase) ในกรณีที่มีข้อบ่งชี้

- 2.1.8 รักษาโรคปริทันต์ในขั้นศัลยกรรมด้วยศัลยกรรมปริทันต์ (periodontal surgery) ชนิดต่างๆ ในกลุ่มศัลยกรรมดังต่อไปนี้
 - 2.1.8.1 Gingival surgical techniques
 - 2.1.8.2 Flap technique for pocket therapy
 - 2.1.8.3 Resective osseous surgery
- 2.1.9 ตรวจ วินิจฉัย วางแผนการรักษา และรักษาโรคปริทันต์ที่มีโรคของเนื้อเยื่อในฟันและเนื้อเยื่อรอบรากฟันร่วมด้วย
- 2.1.10 ประเมินการตอบสนองของเนื้อเยื่อปริทันต์ต่อการรักษาในขั้นศัลยกรรมปริทันต์และวางแผนการทำปริทันต์บำบัดต่อเนื่อง/ปริทันต์บำบัดประคับประคอง/รักษาในระยะคงสภาพ (periodontal maintenance/supportive periodontal therapy/maintenance phase)
- 2.1.11 รักษาผู้ป่วยโรคปริทันต์ และผู้ป่วยรากเทียม ในระยะคงสภาพ
- 2.2 มีความสามารถ (Competency) ในการ
 - 2.2.1 จัดการผู้ป่วยที่เกิดภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ในคลินิกทันตกรรม
 - 2.2.2 ให้การรักษาโรคปริทันต์ในขั้นศัลยกรรมด้วยศัลยกรรมปริทันต์ (periodontal surgery) ชนิดต่างๆ ในกลุ่มศัลยกรรมดังต่อไปนี้
 - 2.2.2.1 Regenerative periodontal surgery
 - 2.2.2.2 Periodontal plastic surgery
 - 2.2.3 เตรียมสภาพอวัยวะปริทันต์เพื่อการบูรณะฟัน และการใส่ฟัน ด้วยการทำศัลยกรรมปริทันต์ ชนิดต่างๆ ที่เหมาะสม
 - 2.2.4 ทำศัลยกรรมปริทันต์เพื่อความสวยงาม
 - 2.2.5 ตรวจ วินิจฉัยและวางแผนการรักษาด้านทันตกรรมรากเทียม และทำศัลยกรรมรากเทียม
 - 2.2.6 ให้การรักษาทางปริทันต์ ร่วมกับการรักษาทางทันตกรรมสาขาอื่นๆ
 - 2.2.7 ควบคุมความเจ็บปวดและลดความกังวลให้กับผู้ป่วย
 - 2.2.8 รักษาผู้ป่วยโรคปริทันต์ ที่มีโรคทางระบบแบบซับซ้อน
 - 2.2.9 ตรวจ วินิจฉัย และรักษาโรครอบรากเทียม
 - 2.2.10 ป้องกันและให้การรักษาอาการแทรกซ้อนที่เกิดจากการรักษาทางปริทันต์และรากเทียม
 - 2.2.11 บันทึกข้อมูลผู้ป่วยอย่างครบถ้วน เป็นระบบ สามารถนำมาใช้ในการประเมินผลการรักษา และวางแผนการดูแลอย่างต่อเนื่อง

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 คำจำกัดความ (Glossary of Terms)

ความสามารถทางวิชาชีพ (Professional Competencies) หมายถึงความสามารถของทันตแพทย์ในการดูแลรักษาผู้ป่วยด้วยตนเอง ตามมาตรฐาน ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยไม่เกิดข้อผิดพลาดร้ายแรง ซึ่งความสามารถนี้เกิดจากการประสาน(coordinate)สามองค์ประกอบหลัก ได้แก่ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) และทัศนคติ/เจตคติ (attitude) ของการเป็นทันตแพทย์ที่ดี

ระดับความสามารถนี้ ไม่ใช่ระดับความสามารถสูงสุด แต่เป็นระดับความสามารถที่อยู่กึ่งกลางระหว่างผู้เริ่มต้น (beginners)และผู้เชี่ยวชาญ (experts)

ความชำนาญทางวิชาชีพ (Professional Proficiencies)หมายถึงความสามารถของทันตแพทย์ในระดับสูง คือมีความชำนาญ ซึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อทันตแพทย์มีความรู้ที่มากขึ้นทั้งในเชิงกว้างและในเชิงลึกผ่านประสบการณ์ทำงานในสถานการณ์ที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น จึงสามารถที่จะดูแลรักษาผู้ป่วยที่มีปัญหาในระดับยุ่งยากซับซ้อนได้

ความชำนาญของทันตแพทย์มักจะเกิดจากการศึกษาต่อเฉพาะทาง หรือผ่านประสบการณ์ทำงานใน ระยะเวลาหลายปี และยังไม่ใช่ระดับความสามารถสูงสุด

ความรู้และทักษะพื้นฐาน (Foundation Knowledge and Skills) หมายถึงความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นและสัมพันธ์กับความสามารถทางวิชาชีพหรือความชำนาญทางวิชาชีพตามที่ระบุไว้แต่ละข้อ ซึ่งจะช่วยให้สถาบันฝึกอบรมสามารถจัดหลักสูตรและทำการประเมินผู้เรียนได้ตรงเป้าหมาย

การรักษาโรคปริทันต์ขั้นแรก (initial/hygienic phase) หมายถึงขั้นตอนในลำดับแรกของการรักษาโรคปริทันต์ซึ่งมุ่งที่จะกำจัดปัจจัยที่เป็นสาเหตุของโรค ซึ่งหากทำได้สำเร็จการรักษาในขั้นตอนนี้จะหยุดยั้งการลุกลามของโรคได้

การรักษาในขั้นศัลยกรรม (Surgical phase) หมายถึงขั้นตอนในการรักษาโรคปริทันต์ด้วยการทำศัลยกรรมปริทันต์ (periodontal surgery) ชนิดต่างๆ เพื่อซ่อมแซม และแก้ไขสภาวะของเนื้อเยื่อปริทันต์และเนื้อเยื่อโดยรอบรวมทั้งความสวยงามของเนื้อเยื่อดังกล่าว ทำให้โครงสร้างส่วนที่สูญเสียไปแล้วกลับคืนมา และการฝังรากเทียม

เทคนิคศัลยกรรมเหงือก (Gingival surgical techniques) หมายถึงศัลยกรรมปริทันต์เพื่อลดร่องลึกปริทันต์ซึ่งจำกัดอยู่ที่เนื้อเยื่อเหงือกเท่านั้น โดยไม่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างกระดูกที่อยู่ข้างใต้ และไม่ใช้การผ่าตัดเปิดเหงือก อาจจำแนกเป็น การขูดเหงือก (gingival curettage) และ การตัดเหงือก

การผ่าตัดเปิดเหงือกเพื่อลด/กำจัดร่องลึกปริทันต์ (Flap technique for pocket depth reduction/elimination) หมายถึงการรักษาร่องลึกปริทันต์โดยการผ่าตัดเปิดแผ่นเหงือก (gingival flap) โดย

ไม่มีการทำศัลยกรรมตกแต่งกระดูกหรืออาจทำเล็กน้อย เพื่อให้สามารถเข้าถึงหินน้ำลาย และเพื่อกำจัดหรือลดร่องลึกปริทันต์โดยการตัดผนังของร่องลึกปริทันต์ หรือเคลื่อนส่วนเนื้อเยื่ออ่อนของร่องลึกปริทันต์ไปทางปลายราก

ศัลยกรรมตัดแต่งกระดูก (Resective osseous surgery) หมายถึงการทำศัลยกรรมเพื่อเปลี่ยนแปลงกระดูกเข้าพื้นที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากโรคปริทันต์เพื่อให้ได้รูปร่างที่เหมาะสมเชิงสรีระ โดยเป็นเพียงการตกแต่งรูปร่างของกระดูกเข้าพื้นที่ใหม่โดยไม่มีการกำจัดกระดูกเข้าพื้นที่ยึดฟัน หรือมีการกำจัดกระดูกเข้าพื้นที่ยึดฟันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของสันกระดูกเข้าพื้นที่เปรียบเทียบกับรากฟัน

ศัลยกรรมปริทันต์เพื่อคืนสภาพ (Regenerative periodontal surgery) หมายถึงการทำศัลยกรรมที่ทำเพื่อเพิ่มการยึดปริทันต์ในพื้นที่สูญเสียอวัยวะปริทันต์ไปมาก ลดความลึกของร่องลึกปริทันต์ลงให้อยู่ในระยะเวลาที่สามารถดูแลให้คงสภาพได้ และเพื่อลดความลึกทั้งในแนวตั้งและแนวนอนของรอยโรคปริทันต์ง่ามรากฟัน

ศัลยกรรมตกแต่งทางปริทันต์ (Periodontal plastic surgery) หมายถึงการทำศัลยกรรมเพื่อป้องกันหรือแก้ไขรอยโรคของเหงือก เยื่อเมือกเข้าฟัน หรือกระดูกเข้าฟัน ที่เกิดจากลักษณะทางกายวิภาค, เกิดระหว่างพัฒนา, เกิดจากภยันตราย หรือเกิดจากโรค

การรักษาเพื่อคงสภาพปริทันต์ (Periodontal maintenance) หมายถึงการรักษาที่ทำขึ้นในช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อช่วยให้ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาโรคปริทันต์ไปแล้วให้คงสภาพช่องปากที่ดีต่อไปได้

ภาคผนวก 2 ความรู้และทักษะพื้นฐาน (Foundation Knowledge and Skills)

ความรู้และทักษะพื้นฐาน ประกอบการมีความสามารถและความชำนาญทางวิชาชีพ ได้แก่

1. ความเป็นวิชาชีพ (Professionalism)

1.1 ด้านคุณธรรม จรรยาบรรณทางวิชาชีพ

- 1.1.1 ปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม
- 1.1.2 ปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบ ตลอดจนผดุงเกียรติแห่งวิชาชีพ
- 1.1.3 ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ
- 1.1.4 ตระหนักถึงประโยชน์และสิทธิของผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญ และดำเนินการดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างมีมาตรฐานถูกต้องตามหลักวิชาการ และด้วยจิตใจความเป็นมนุษย์
 - จรรยาบรรณในวิชาชีพ *Professional ethics*
 - กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ
 - สิทธิของผู้ป่วย
 - *Interaction between generalist and specialists*
- 1.1.5 ตระหนักถึงข้อจำกัด และระดับสมรรถนะของตน รวมทั้งพิจารณาปรึกษาและ/หรือส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม
 - *Self assessment of competence*
 - *Standard of care*
 - *Communication skills both orally and written*
- 1.1.6 ตระหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรวิชาชีพ
 - *Professional and organizational development*

1.2 ด้านทักษะการสื่อสาร

- 1.2.1 ชักถาม พุดคุย อธิบาย หรืออภิปรายกับผู้ป่วยอย่างเหมาะสมเพื่อนำไปสู่การดูแลที่สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ป่วย รวมถึงสอดคล้องกับหลักวิชาการ
 - *Communication skills*
 - *Addressing patient concerns/issues/problems*
- 1.2.2 สื่อสาร ปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ผู้ร่วมงาน และสาธารณชนอย่างเหมาะสม ด้วยความสุภาพ นุ่มนวล และให้เกียรติ
 - *Communication skills*

- *Addressing patient concerns/issues/problems*
 - *Interpersonal skills*
 - *Reflective listening*
- 1.2.3 ถ่ายทอดความรู้และทักษะในสาขาปริทันตวิทยาแก่บุคลากรในวิชาชีพ และ/หรือ
สาธารณชนตามความเหมาะสม
- *Teaching and learning*
 - *Transferable skills*
 - *Communication skills*
- 1.3 ด้านทักษะทางปัญญา
- 1.3.1 ตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดำเนินการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพ
ในการดูแลผู้ป่วย
- *Self assessment skill*
 - *Self direct learning skill*
- 1.3.2 สืบค้น ประเมิน วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และนำไป
ประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสม
- *Critical thinking skill*
 - *Clinical reasoning skill*
 - *Data analysis of trends in health care*
 - *Evidence-based dentistry*
 - *Application of scientific method to clinical problem solving*
- 1.3.3 รวบรวมและประเมินข้อมูลทางวิชาการ นำเสนอข้อมูลด้วยการเขียน และ/หรือ ด้วยวาจา
รวมทั้งอภิปรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- *Data gathering skills*
 - *Critical thinking and appraisal skills*
 - *Communication skills*
 - *The hierarchy of research evidence*
- 1.3.4 พัฒนาองค์ความรู้ด้วยการศึกษา ค้นคว้า หรือ วิจัย ให้เท่าทันต่อความก้าวหน้าทาง
วิชาการและเทคโนโลยีในสาขาปริทันตวิทยา หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- *Research methodology*
 - *Biostatistics*

1.3.5 รายงานผลการวิจัยด้วยการนำเสนอด้วยวาจาในที่ประชุม หรือด้วยการเขียนรายงานเพื่อการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

- *Data management and report preparation*

- *The process of paper review in appraising grant submissions and scientific manuscript*

1.4 ทักษะด้านการบริหารจัดการ

1.4.1 ทำงานเป็นทีมร่วมกับบุคลากรทางสุขภาพในการดูแลผู้ป่วยและพัฒนาองค์กร

- *Working as a team*

- *Practice management*

- *Concepts and principles of quality assurance and quality assessment*

- *Importance and implications of the interrelationship between periodontics and other clinical disciplines.*

1.4.2 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบจัดการข้อมูลในการดูแลผู้ป่วย จัดระบบปฏิบัติงานตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ

- *Informatics technology and application*

- *Computer system for practice management*

1.4.3 จัดระบบการดูแลรักษาผู้ป่วย การทำงานของทันตบุคลากร ตลอดจนสถานที่ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัย ปราศจากการติดเชื้อและแพร่กระจายเชื้อ

- *Health and safety working environment*

- *Infection control measures in dentistry*

1.4.4 จัดระบบบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ

- *Risk management*

2. ความรู้ความสามารถและความชำนาญทางวิชาชีพ

2.1 มีความชำนาญ (Proficiency) ในการ

2.1.1 วินิจฉัยโรคปริทันต์ โดยอาศัยข้อมูลจากการซักประวัติ ตรวจทางคลินิก การแปลภาพรังสี

- *Applied physiology and biochemistry*

- *Applied microbiology and pathology*

- *Applied anatomy of head and neck*

- *Periodontal examination*

- *Radiographic and laboratory aids in the diagnosis of periodontal disease*

- *Formulating periodontal diagnosis*
- 2.1.2 ให้การพยากรณ์โรคปริทันต์ในสถานะโดยรวม และพยากรณ์โรคของฟันแต่ละซี่
 - *Formulating periodontal prognosis*
- 2.1.3 วางแผนการรักษาโรคปริทันต์โดยการจัดลำดับขั้นตอนของการรักษาตามความจำเป็น และความเหมาะสมที่ผู้ป่วยแต่ละคนควรจะได้รับ
 - *Periodontal treatment plan*
- 2.1.4 จัดการผู้ป่วยที่มีโรคทางระบบก่อนการรักษาทางปริทันต์อย่างเหมาะสม
 - *Management of medically compromised patients*
- 2.1.5 จัดการผู้ป่วยที่มีภาวะฉุกเฉินทางปริทันต์
 - *Treatment of periodontal emergency*
- 2.1.6 รักษาโรคปริทันต์ขั้นแรก (initial/hygienic phase) โดย
 - 2.1.6.1 ควบคุมอนามัยช่องปาก
 - 2.1.6.2 ชูดหินน้ำลายและเกลารากฟัน
 - 2.1.6.3 บำบัดปัญหาการสบฟัน (occlusal therapy)
 - 2.1.6.4 กำจัดปัจจัยส่งเสริม (contributing factors) การเกิดโรคปริทันต์
 - 2.1.6.5 เข้าเฝือกฟัน (splinting)
 - 2.1.6.6 ใช้ยาปฏิชีวนะ (antibiotic) และสารระงับเชื้อ (antiseptic) ในการรักษาโรคปริทันต์
 - *Initial/Hygienic phase*
 - *Plaque control for the periodontal patient*
 - *Scaling and root planing*
 - *Occlusal evaluation and therapy*
 - *Local and systemic chemotherapeutic agents in periodontics*
 - *Adjunctive role of orthodontic therapy*
- 2.1.7 ประเมินการตอบสนองของเนื้อเยื่อปริทันต์ต่อการรักษาโรคปริทันต์ขั้นแรก และวางแผน การรักษาในขั้นศัลยกรรม (surgical phase) ในกรณีที่มีข้อบ่งชี้
 - *Healing after periodontal therapy*
 - *Principles and practices of periodontal surgery*
- 2.1.8 รักษาโรคปริทันต์ในขั้นศัลยกรรมด้วยศัลยกรรมปริทันต์ (periodontal surgery) ชนิดต่างๆ ใน กลุ่มศัลยกรรมดังต่อไปนี้
 - 2.1.8.1 Gingival surgical techniques

- 2.1.8.2 Flap technique for pocket therapy
- 2.1.8.3 Resective osseous surgery
 - *Gingival surgical techniques*
 - *Flap technique for pocket therapy*
 - *Resective osseous surgery*
- 2.1.9 ตรวจ วินิจฉัย วางแผนการรักษา และรักษาโรคปริทันต์ที่มีโรคของเนื้อเยื่อในฟันและเนื้อเยื่อรอบรากฟันร่วมด้วย
 - *Diagnosis and management of endodontic-periodontic lesion*
- 2.1.10 ประเมินการตอบสนองของเนื้อเยื่อปริทันต์ต่อการรักษาในขั้นศัลยกรรมปริทันต์และวางแผนการทำปริทันต์บำบัดต่อเนื่อง/ปริทันต์บำบัดประคับประคอง/รักษาในระยะคงสภาพ (periodontal maintenance/supportive periodontal therapy/maintenance phase)
 - *Healing after periodontal therapy*
 - *Supportive periodontal therapy*
- 2.1.11 รักษาผู้ป่วยโรคปริทันต์ และผู้ป่วยรากเทียม ในระยะคงสภาพ
 - *Maintenance recall procedures for patients with periodontitis*
 - *Maintenance recall procedures for oral implant patients*
- 2.2 มีความสามารถ (Competency) ในการ
 - 2.2.1 จัดการผู้ป่วยที่เกิดภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ในคลินิกทันตกรรม
 - *Basic life support*
 - 2.2.2 ให้การรักษาโรคปริทันต์ในขั้นศัลยกรรมด้วยศัลยกรรมปริทันต์ (periodontal surgery) ชนิดต่างๆ ในกลุ่มศัลยกรรมดังต่อไปนี้
 - 2.2.2.1 Regenerative periodontal surgery
 - 2.2.2.2 Periodontal plastic surgery
 - *Regenerative periodontal surgery*
 - *Periodontal plastic surgery*
 - 2.2.3 เตรียมสภาพอวัยวะปริทันต์เพื่อการบูรณะฟัน และการใส่ฟัน ด้วยการทำศัลยกรรมปริทันต์ ชนิดต่างๆ ที่เหมาะสม
 - *Restoration of periodontally compromised dentition*
 - 2.2.4 ทำศัลยกรรมปริทันต์เพื่อความสวยงาม
 - *Periodontal esthetic surgery*

- 2.2.5 ตรวจ วินิจฉัยและวางแผนการรักษาด้านทันตกรรมรากเทียม และทำศัลยกรรมรากเทียม
- *Examination, diagnosis and treatment planning for implant therapy*
- *Implant surgical procedures*
- 2.2.6 ให้การรักษาทางปริทันต์ ร่วมกับการรักษาทางทันตกรรมสาขาอื่นๆ
- *Multidisciplinary approach to dental and periodontal problem*
- 2.2.7 ควบคุมความเจ็บปวดและลดความกังวลให้กับผู้ป่วย
- *Sedation and drugs used in dentistry*
- 2.2.8 รักษาผู้ป่วยโรคปริทันต์ ที่มีโรคทางระบบแบบซับซ้อน
- *Periodontal treatment for children, older adults, and medically compromised patients*
- 2.2.9 ตรวจ วินิจฉัย และรักษาโรครอบรากเทียม
- *Examination diagnosis and treatment of periimplant lesions*
- 2.2.10 ป้องกันและให้การรักษาอาการแทรกซ้อนที่เกิดจากการรักษาทางปริทันต์และรากเทียม
- *Prevention and management of periodontal treatment-related complication*
- *Prevention and management of oral implant-related complication*
- 2.2.11 บันทึกข้อมูลผู้ป่วยอย่างครบถ้วน เป็นระบบ สามารถนำมาใช้ในการประเมินผลการรักษา และวางแผนการดูแลอย่างต่อเนื่อง
- *Periodontal charting*

ภาคผนวก 3 ประสบการณ์ทางคลินิกที่แนะนำ (Recommended Clinical Experiences)

Case/Procedure	จำนวน
Complete periodontal treatment (or comprehensive cases)	10 cases
Interdisciplinary case	5 cases
Emergency periodontal management	10 cases
Occlusal therapy (bite guard/selective grinding)/Temporary stabilization	10 cases
Surgical procedures	60 operations
ทั้งนี้ต้องมีเหตุการณ์ในประเภทต่างๆ ตามข้อ (1)-(8) ดังต่อไปนี้	
(1) Crown lengthening	10 operations (อย่างน้อย 15 ซี่)
(2) Soft tissue graft	4 operations
Free gingival graft	
Connective tissue graft	
Soft tissue graft ประเภทอื่น	
(3) Flap operation (with/without minor osteoplasty)	5 operations
Open flap debridement	
Modified Widman flap	
Apically positioned flap	
(4) Osseous resective surgery	5 operations
(5) Osseous regeneration (ต้องมี autograft อย่างน้อย 1 operation)	4 operations
Autograft	
Allograft/Xenograft/Alloplast	
Guided tissue regeneration (with/without graft material)	
(6) Augmentation (soft or hard tissue) และ/หรือ Ridge preservation	2 operations
(7) Implant surgery	2 operations

Case/Procedure	จำนวน
(8) งานศัลยกรรมปริทันต์อื่น ๆ Gingivoplasty/Gingivectomy Wedge operation Circumferential fiberotomy Frenotomy/Frenectomy Hemisection/Root amputation Soft tissue surgery ด้วย laser 2 nd stage implant surgery Soft tissue biopsy Exploratory surgery (root fracture/perforation) Flap for restoration	5 operations
Supportive periodontal therapy	40 cases